

Sammanfattning av åtgärder och bevakningspunkter från Beredningsgruppens möte 2016-10-19

<i>Punkt</i>	<i>Åtgärd</i>	<i>Ansvarig/kontakt</i>
3	Beredningsgruppen rekommenderar till SFTI Styrgrupp att SFTI/ESAP 9.1 och SFTI/ESAP 9.2 avvecklas.	Niklas Kling för vidare till SFTI Styrgrupp
10	Kommande mötesdagar för Beredningsgruppen: - 6 februari, 16 maj och 17 oktober 2017.	

Intressanta länkar/mer information

SFTI – <http://www.sfti.se/>

SFTI:s huvudmän

- ESV: <http://www.esv.se/effektiv-statsforvaltning/e-handel/>
- SKL: <http://www.skl.se/>
- Upphandlingsmyndigheten: <http://www.upphandlingsmyndigheten.se/>

GS1/ESAP – <http://www.gs1.se>

NEA – <http://www.nea.nu/>

CEN workshop BII3 – <http://www.cenbii.eu/>

OpenPEPPOL – <http://www.peppol.eu/>

PROTOKOLL

Minnesanteckningar SFTI Beredningsgrupp

Tid: Den 19 november 2016, kl. 09.30-14.15

Plats: SKL, Hornsgatan 20, Stockholm; lokal Lilla Hörsalen

Deltagare: Se bilaga 1

1 Inledning

Eva Wärnå hälsade deltagarna välkomna till dagens möte.

Eva valdes till ordförande för dagens möte. Per Carlsson och Johan Wallström utsågs att justera protokollet, och Sören Lennartson att föra mötesanteckningar.

Dagordning godkändes.

2 Föregående möte

Protokollet från föregående möte, den 17 maj 2016, godkändes.

3 Periodisk och orderlös fakturering

Tillsammans med kallelsen hade förslag sänts ut om av SFTI avvecklar SFTI/ESAP 9.1 (periodisk fakturering) och SFTI/ESAP 9.2 (orderlös fakturering).

Trots att de funnits med bland SFTI rekommendationer under lång tid och att olika åtgärder vidtagits för att främja införande har intentionerna med specifikationerna inte förverkligats. Prislistorna har inte kommit till användning – i något fall har enklare cellstrukturerade dokument använts i stället – och som faktura är det snarare SFTI Fulltextfaktura än den anvisade nettodatafakturan som används. Inte heller telefonispecifikation eller leveransavisering har i detta sammanhang nått förväntad användning.

Diskrepansen mellan specifikationer och marknadsrealiteter är för stor för att SFTI/ESAP 9.1 och 9.2 ska kunna användas som krav vid offentlig upphandling. Därför föreslås att SFTI upphör att rekommendera dessa specifikationer. I stället hänvisas till användning av SFTI Fulltextfaktura eller Svefaktura. Som komplement till fakturatransaktionen föreslås

- Vid behov av artikel-/prisinformation: användning av cellstrukturerade dokument eller, vid högre ambition, Svekatalog.
- Vid behov av leveransavisering: användning av Sveleveransavisering [not – detta påverkar inte leveransaviseringen enligt SFTI/ESAP 6, avrop mot ramavtal].
- Vid behov av eventuella övriga specifikationer förordas att det löses med dokument/bilagor utan angiven struktur; sättet att knyta bilaga till t.ex. faktura styrs av möjligheterna i det valda fakturaformatet.

Förslaget innebär att avvecklingen genomförs så att existerande e-handelsrelationer under nu löpande (ram)avtal inte påverkas. Däremot skall nya upphandlingar, inom områden där periodisk eller orderlös fakturering passar, i fortsättningen inriktas på SFTI Fulltextfaktura eller Svefaktura, vid behov kompletterat med andra Svehandelsmeddelanden eller, annars, dokument utan särskilda formatkrav. Så länge behov finns kommer de avvecklade specifikationerna att finnas kvar på SFTI:s webb, men med angivande av att de inte länge rekommenderas av SFTI.

Beslut. Beredningsgruppen beslutade enhälligt att rekommendera till SFTI Styrrupp att SFTI/ESAP 9.1 och SFTI/ESAP 9.2 avvecklas.

4 Rapporter från arbetsgrupperna

a) Samordnad varudistribution

SFTI har sedan 2011 en handledning för hur informationsflödet utformas när köparorganisationen infört lösning för samordnad central mottagning och distribution av varor. Hösten 2015 startades en arbetsgrupp för att göra översyn och förutom arbetsgruppen har även ett nätverk bildats. Thomas Pettersson rapporterade från dessa.

Ett möte inom nätverket hölls den 9 september. Inför detta möte har ställts uppföljande frågor till såväl distributionscentraler som några varuleverantörer. Bland avvikelser som noterats nämndes: att Excel- och pdf-dokument används och att dessa skickas till distributionscentral, men inte till kund; e-post är vanlig; leveransavisering används knappast alls; däremot finns exempel på avvikelserapportering från distributionscentral direkt till leverantör. Det finns också ett behov av att skilja informationsnivåerna vid leveransavisering; medan kunden/köparen behöver artikelrelaterad information är det kollrelaterade uppgifter som behövs hos distributionscentralen.

En del tekniska frågor har väckts kring val av meddelandeformat samt detaljer kring innehåll. Vidare behöver en reviderad handledning ge råd kring vilken informationsväg som bör väljas: från leverantör via köparen till distributionscentralen eller från leverantör direkt till distributionscentralen? Också leverantörer med små administrativa resurser måste stödjas och för dessa kan exempelvis lösningarna inkludera webbportal för avisering, fakturering, med mera.

b) Utomregionala ersättningar

Arbetsgruppen utvecklar en process för fakturering av vårdtjänster mellan landsting och regioner. Eftersom vård- och patientinformation behöver skyddas används separata överföringskanaler, en för faktura (enligt något av SFTI:s ordinarie fakturaformat) och en för den skyddsvärda informationen i

Fakturaunderlag vård. Datamodellen för Fakturaunderlag vård är framtagen och den omfattar information som behövs såväl för fakturakontroll som för vårduppföljning (not – för närvarande finns begränsningar i lagstiftningen så att enbart uppgifter för fakturagranskning får skickas utanför vårdgivande organisation). För att lösa frågan om säker överföring av Fakturabilaga vård har Inera anlitats och i enlighet med deras regler för tjänstekontrakt kommer också ansvaret för det tekniska meddelandeformatet, inklusive verifieringsregler och tillhörande dokumentation, att läggas över på Inera.

Det nya arbetssättet gör det möjligt att successivt styra över mot fakturering per vårdtillfälle jämfört med, som nu, periodiskt/månadsvis. Regionerna Halland och Skåne har startat pilotanvändning av den nya processen och övriga inriktar sig på införande efter årsskiftet. Arbetsgruppens nästa möte är den 10 november.

c) Varukorg och Orderöverenskommelse

På bland annat svenskt och norskt initiativ har en arbetsgrupp inom OpenPEPPOL under sommaren arbetat fram specifikationer för orderöverenskommelse och Punch Out (varukorg). Dessa har nu sänts ut på remiss i form av profil 42A Order Agreement respektive 18A Punch Out. OpenPEPPOL har dessutom tagit fram ett första utkast till "Login and Transmission Specification" som specificerar uppkoppling mot extern webbplats och överföring av data från denna. Exempel på detta är vid användning av Punch Out. En svensk spegelgrupp finns och den har haft ett antal möten i takt med att dokumenten från OpenPEPPOL tagit form, det senaste den 18 november då remissdokumenten diskuterades.

OpenPEPPOL:s tidsplan är att remissdokumenten kan kommenteras fram till 3 november, synpunkterna kommer därefter att arbetas in med sikte på publicering av de färdiga dokumenten den 15 november 2016.

d) Slutenvårdsdos

På fråga meddelade Thomas att Stockholms läns landsting gör tester utifrån en datamodell som de anpassat på egen hand; arbetsgruppen kommer vid möte 9 november att ta ställning till den av SFTIs arbetsgrupp framtagna data-modellen och vidareutveckling av tillhörande XML schema.

5 Nya standarden för e-faktura m.m.

a) Status på arbetet inom CEN tekniska kommitté TC 434

Martin Forsberg informerade om pågående arbete för standardisering av e-fakturering i Europa. Arbetet har kommit till genom direktivet om elektronisk fakturering, innebärande att medlemsländerna från november 2018 ska säkerställa att upphandlande myndigheter och enheter tar emot och behandlar elektroniska fakturor som överensstämmer med europeisk standard. Kommissionen har utsett den europeiska standardiseringsorganisationen CEN

att utarbeta standarden i form av dels en semantisk datamodell för elektroniska fakturor innehåll och dels en lista över syntaxer som ska kunna användas. För att genomföra detta har CEN bildat en teknisk kommitté, TC434, med deltagare av i form av experter som organiseras via nationella standardiseringsorgan – för svensk del är det SIS tekniska kommitté TK 590 som är fokuspunkten.

Planen är att resultaten från arbetet kommer att distribueras för röstning om godkännande i februari och slutlig publicering i juli 2017. Dokumentationen omfattar

- Den semantiska modellen över termer och affärsregler (det mest omfattande arbetet, en hel del redigeringsarbete återstår),
- Listan över syntaxer klar, 2 syntaxer föreslås: ISO/IEC 19845 (UBL 2.1) och UN/CEFACT XML Cross Industry Invoice D16B,
- Mappingsanvisningar från datamodell till syntaxerna (arbete pågår),
- Guider för interoperabilitet och utbyggnader av datamodellen (arbete klart),
- Genomförande av tester ur användarperspektiv (arbete pågår).

OpenPEPPOL förbereder en implementationsanvisning baserad på den kommande europeiska standarden, SFTI får anledning att återkomma om detta.

b) Tekniska kommittén TC 440 och svenska spegelkommittén på SIS

En ny teknisk kommitté CEN TC 440 har bildats för att ta fram meddelandestandarder inom alla processer för elektronisk upphandling och e-handel. Kommittén ska föra vidare arbetet från CENs workshop BII3 men också knyta an till TC 434 (e-fakturering) och andra europeiska koordinerings- och implementationsaktiviteter. Fokus i arbetet kommer att läggas på processer, inte bara på meddelandeformat.

I Sverige kommer SIS TK 590 att följa också denna aktivitet. Arbetet är precis under uppstart; för mer information kontakta SIS eller Martin Forsberg, SFTI:s tekniska kansli.

c) Aktuella frågor inom OpenPeppol

Sören Pedersen informerade. I OpenPEPPOL:s lista över accesspunkter finns nu 127 accesspunkter registrerade, i 17 europeiska länder samt USA och Canada. För närvarande är 65 % av de statliga myndigheterna anslutna till PEPPOL; från och med 1 november 2018 är anslutningen obligatorisk. Enligt en enkät som ESV gjort är 49 % av fakturorna till staten är elektroniska, medan det bara är låg andel e-beställningar. Som jämförelse rapporterar Danmark att 99 % av fakturorna till offentlig sektor är elektroniska, medan Norge och Finland uppnått 70 % e-fakturor. Offentlig sektor i Norge kommer för övrigt att från och med januari nästa år tillämpa PEPPOL för

inköpsprocessens alla meddelanden, men i deras fall använder man primärt egenanpassade varianter av PEPPOL BIS, så kallade EHF-meddelanden.

Bland aktuella arbetsuppgifter i OpenPEPPOL finns en utbyggd katalog över anslutna organisationer (motsvarande gula sidorna), ett svarsmeddelande kopplat till mottagande av faktura samt tillämpningsanvisningar för Order Agreement (orderöverenskommelse) och Punsch Out (Varukorg) – de två senare är ute på remiss, se punkt 4c ovan.

OpenPEPPOL:s Post-Award Coordinating Community har publicerat en ny version av valideringsartefakter för granskning, vilken i slutlig form kommer att gälla från och med 15 november 2016.

6 E-kataloger vid upphandling

Det meddelades att en aktivitet är planerad men att arbetet ännu inte startat.

7 Ny vägledning om ESPD (egen försäkran)

Henrik Grönberg, Upphandlingsmyndigheten, presenterade det europeiska enhetliga upphandlings-dokumentet, ESPD, som enligt Kommissionens genomförandeförordning 2016/7 är bindande och direkt tillämplig i alla medlemsländer från och med 18 april 2016. ESPD är ett standardiserat innehållsformat med vars hjälp leverantörer kan ge in en elektronisk försäkran om att de uppfyller de krav som ställs på dem i en upphandling (exempelvis avseende uteslutningsgrunder och kriterier för kvalificering). ESPDs funktion är emellertid endast preliminär (enligt Direktivet och LOU): myndigheten får kräva in kompletterande dokument, dvs. bevis, när så krävs, och de ska kräva in dem från vinnande leverantör innan ramavtal/kontrakt tilldelas.

Rent tekniskt definieras ESPD av en datamodell som kan realiserats på olika sätt, t.ex. i Kommissionens fria ESPD-tjänst, Virtual Company Dossier, genom öppen källkod eller annan form av implementering på nationella upphandlingsplattformar. (Not. Kopplat till detta driver Kommissionen utveckling av online-verktyget e-Certis där ansvariga myndigheter i medlemsländerna skall tillhandahålla och uppdatera standardiserade intyg och andra skriftliga bevis som krävs för kvalificering vid upphandling.)

Ambitionen att utforma standardiserade bevis för kvalificering saknar dock inte komplikationer: för globala ekonomiska aktörer kan man landa i frågor som vilken av företrädarna skall rimligen prövas, enligt vilket lands regler och för vad?

Upphandlingsmyndigheten arbetar på en vägledning för hanteringen av ESPD.

8 Handledning om krav på e-handel

Enligt ESV:s uppföljning 2015 av myndigheternas e-handel har 70 % av statliga myndigheter, som omfattats kraven på e-handel, ställt krav på e-fakturerings i minst en upphandling under året medan bara 40 % har ställt krav på e-handel. Många myndigheter kommenterade att med fler upphandlingar av avtal som kan anslutas till e-handelssystemet skulle arbetet med e-handel

underlättas. SFTI har en handledning kring hur man kan formulera kraven på e-handel vid upphandling av varor och tjänster, men den har några år på nacken och behövs aktualiseras och förtydligas. Nu är översynen i stort sett avslutad. Den har genomförts av en arbetsgrupp som består av representanter för Ekonomistyrningsverket (ESV), Sveriges Kommuner och Landsting, Upphandlingsmyndigheten, SKL Kommentus och Statens Inköpscentral. Eva Ringman från ESV presenterade arbetet.

Handledningen omfattar beskrivningar och mallar för ett antal vanliga inköpsprocesser där meddelandeformat enligt SFTI Svehandel och SFTI/ESAP 6 kan läggas till grund för utväxling av affärsdokumenten:

- A. Avrop från produktkatalog
- B. Webbhandel med punch-out
- C. Orderöverenskommelse
- D. Beställning av tjänsteuppdrag
- E. Beställning med rekvisition
- F. Periodisk fakturering för abonnemang m.m.
- G. Fristående fakturering
- H. E-handel som ett särskilt kontraktsvillkor eller allmänt villkor.

Handledningen omfattar också praktiska tips: upphandlarna behöver analysera sina behov och möjligheter utifrån sitt eget e-handelssystem samt det aktuella området för upphandlingen, bedöma branschens e-handelsmognad, välja affärsprocess och formulera affärskrav, sätta ramar för kostnadsansvar och publicera information om sin e-handel på organisationens webbplats. De inköpsförfaranden som krävs ska vara flexibla så att leverantörer inte diskrimineras eller möter krav som ter sig oproportionerliga: upphandlare kan efter behov komplettera SFTI:s tekniska format med t.ex. Excelkatalog eller order via e-post och bör dessutom erbjuda alternativ med leverantörsportal.

Målet är att SFTI Styrgrupp ska kunna fastställa den nya handledningen i början av november, den ska därefter göras tillgänglig via SFTI:s webbplats.

9 Informationspunkter

a) Styrgruppen

Styrgruppens kommande möte är utsatt till 2 november.

b) Upphandlingsmyndigheten

Niklaz Kling tar över som Upphandlingsmyndighetens representant i SFTI-arbetet. Upphandlingsmyndigheten är inne i intensiv fas med att växa som organisation. Bland pågående arbeten finns uppdatering av myndighetens handledningar och översyn av informationen på webben.

c) ESV

ESV har nyligen publicerat förfrågningsunderlag för upphandling av statliga ramavtal för ekonomisystem respektive e-inköp. Det senare täcker hela

inköpsprocessen, och utöver de statliga myndigheterna har ett stort antal kommuner, landsting och regioner anmält intresse att delta.

d) GS1

-

f) NEA

NEAs julkarameller, NEAs årliga seminarium med presentationer av e-handel inom olika branscher, hålls i år den 1 december.

10 Beredningsgruppens kommande möten

Beredningsgruppens mötesdagar för kommande år bestämdes till:

- 6 februari, 16 maj och 17 oktober 2017.

11 Övriga frågor

-

12 Mötet avslutas

Ordföranden tackade deltagarna för visat engagemang och avslutade mötet.

Efter mötet följde en workshop på temat hantering av reklamationer i samband med e-handel, där deltagarna bland annat konstaterades att det finns behov av någon form av handledning eller guide för hur reklamationer kan hanteras i samband med elektronisk handel.

Eva Wärnå
ordförande

Sören Lennartsson
sekreterare

Justeras:

Per Carlsson

Johan Wallström

Deltagare vid Beredningsgruppens möte 19 oktober 2016

Eva Wärnå, ordförande	Skövde kommun
Cajsa Ahlinder	Visma
Lennart Aronsson	Visma
Per Carlsson	Exigo Ekonomiservice AB
Ann Djerf Svensson	Region Skåne
Lars Dykert	LRD Revision och Rådgivning
Lana Engberg	Upphandlingsmyndigheten
Axel Ericsson	Martin & Servera
Martin Forsberg	SFTI tekniska kansli
Henrik Grönberg (punkt 7)	Upphandlingsmyndigheten
Catarina Holmqvist	Apoteket AB
Sara Killander (via webb)	Malmö stad
Eva Klevebro	Stockholm stad
Niklaz Kling	Upphandlingsmyndigheten
Esa Koponen	Unit4 AB
Sören Lennartsson	SFTI tekniska kansli
Petter Linderborg	Lidingö Stad
Helena Ljung Wessén	Örebro kommun
Sören Pedersen	Ekonomistyrningsverket
Thomas Pettersson	SFTI tekniska kansli
Eva Ringman	Ekonomistyrningsverket
Erik Ryrlind	Arbetsförmedlingen
Ulrika Steidler (via webb)	Lunds universitet
Anna-Karin Wahlström	Landstinget Sörmland
Johan Wallström	Borlänge kommun